

ПРОГРАМА ЗА ГРАЖДАНСКО ОБРАЗОВАНИЕ ЗА УЧЕБНАТА 2026-2027 ГОДИНА

Настоящата Училищна програма за гражданско образование е разработена съгласно Наредба № 13/21.09.2016 г. на Министъра на образованието и науката и актуализирана на заседание на Педагогическия съвет с Протокол № 1/15.09.2026 г., утвърдена със Заповед № РД-01-44./15.09.2026 г. на Директора на училището.

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Гражданското образование се осъществяват в училищното образование в различни форми. Интегрирано е в учебното съдържание на учебните предмети в рамките на общообразователната подготовка. Възможно е да се преподава интегрирано в часа на класа, в дейностите по интереси, в извънкласни училищни, извънучилищни и междуучилищни дейности, при общата подкрепа за личностно развитие, както и по НП „Без свободен час“.

II. ПРИОРИТЕТИ

Формиране на гражданско съзнание и граждански добродетели, и е свързано със знания за устройството на демократичното общество, за правата и задълженията на гражданина и с умения и готовност за отговорно гражданско поведение.

III. ЦЕЛИ

1. ИЗГРАЖДАНЕ НА АВТОНОМНА И АКТИВНА ЛИЧНОСТ:

- Да разбира и отстоява общочовешките ценности, ценностите на демокрацията и човешките права, участва в гражданския, политическия и социалния живот по отговорен, съзидателен и ефективен за себе си и за обществото начин;
- Да познава институциите, структурата и процедурите на демократичното общество, икономическите и политическите реалности на глобализиращия се свят;
- Да изразява обосновано и критично гражданската си позиция;
- Да взема самостоятелни решения относно своето развитие, проявява инициативност и способност да си поставя цели, да планира и да обосновава действията си;

- Да носи отговорност за поведението си и оценява влиянието на постъпките си за своя живот и този на другите хора;
- Да познава механизмите на публичните институции и гражданското общество за прилагане на споделена отговорност за опазване на околната среда и проявява готовност за участие в тях;
- Да умее да прави връзки между отделни сфери на обществения живот и да разбира причините за социалните неравенства и глобалните предизвикателства.

2. ФУНКЦИОНИРАНЕ НА УЧИЛИЩЕТО КАТО АВТОНОМНА, АКТИВНА И САМОРАЗВИВАЩА СЕ ОБЩНОСТ

- Да възпитава в демократичните ценности;
- Да утвърждава устойчива, включваща, демократична среда, свободна от различните форми на агресия и дискриминация;
- Да изгражда и поддържа позитивен психологически климат и възможности за избори, свързани с гражданското участие, межкултурна толерантност, взаимното разбиране, зачитане и уважение;

IV. НАЧИНИ И ФОРМИ НА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ГРАЖДАНСКОТО ОБРАЗОВАНИЕ

1. В процеса на придобиването на всички видове училищна подготовка.
2. В часа на класа, включително и чрез ученическото самоуправление;
3. В заниманията по интереси в рамките на целодневна организация на учебния ден;
4. В рамките на дейностите по обща подкрепа за личностно развитие
5. По НП „Без свободен час“
6. Разработване на проекти

V. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ПОЛИТИКИ ЗА ПОДКРЕПА НА ГРАЖДАНСКОТО ОБРАЗОВАНИЕ

1. ВЪЗПИТАВАНЕ В ТРАЙНИ НАВИЦИ ЗА ОТДАВАНЕ НА ПОЧИТ И ИЗРАЗ НА НАЦИОНАЛНОТО САМОСЪЗНАНИЕ. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА УЧИЛИЩНИ РИТУАЛИ

- Всички официални празници, които се отбелязват в училището да започват с химна на Република България;
- На 15 септември и при изпращане на завършващия випуск всички ученици, педагогически специалисти и гости посрещат и изпращат училищното знаме, носено от знаменосец и двама асистенти, показали добри резултати в образователно възпитателния процес;
- Официално раздаване на дипломи и свидетелства на зрелостниците;
- Награждаване на отличили се ученици и учители;
- Поддържане на училищен кът и съхраняването на училищното знаме;
- Честването на националния празник, на официалните празници, на дните на национални герои и будители, на празника на училището.

2. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА УЧИЛИЩНИ СИМВОЛИ И ДРУГИ ОТЛИЧИТЕЛНИ ЗНАЦИ

- знаме на училището
- лого на училището
- летописна книга

3. ПОДКРЕПА НА ИНИЦИАТИВНОСТТА И УЧАСТИЕТО НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ ЧРЕЗ ПОДХОДЯЩИ ЗА ВЪЗРАСТТА ИМ ВКЛЮЧВАЩИ ДЕМОКРАТИЧНИ ПРАКТИКИ

3.1. Участие в Ученически съвет като форми на ученическо самоуправление. Проучване на мненията, нагласите и очакванията на учениците относно процеса и съдържанието на училищното образование и предложения по училищния живот.

3.2. Организиране на доброволчески дейности в/и извън училище.

3.3. Поддържане на училищни профили в социалните мрежи и сайт с информация за активното участие на учениците в различни изяви - конкурси, състезания, олимпиади, изложби, проекти.

3.4. Организиране на училищни празници, кампании и събития съобразно календара на световните, международните, европейските, националните, общинските, местните, професионалните и културните дати и празници.

3.5. Организиране на Коледен базар в училище и благотворителни кампании

3.6 Подкрепящи гражданските и европейски права на човека - /беседи в ЧК и в часовете по гражданско образование/.

3.7. Участие в клубове и групи по интереси.

3.8. Реализиране на форми на посредничество, решаване на конфликти, превенция на агресията - разписани детайлно в План на педагогическия съветник. Целта е осигуряване на подкрепа за личностно развитие [обща и допълнителна], на подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие на способностите и уменията на учениците, в съответствие с индивидуалните образователни потребности на всеки ученик и в съответствие с разработените стратегии за подкрепа за личностно развитие. Спомагане за успешното преодоляване от учениците на възникнали затруднения и конфликти в училище, семейството и обществото.

4.ДЕЙНОСТИ

4.1 В ЧАСА НА КЛАСА ЧРЕЗ ЗАНИМАНИЯ, ДЕЙНОСТИ И ПРОЕКТИ ПО ТЕМАТИЧНИ ОБЛАСТИ:

- патриотично възпитание и изграждане на националното самочувствие;
- толерантността, интеркултурния диалог и създаване на климат на сътрудничество;
- защита на населението при бедствия и аварии и оказване на първа помощ;
- превенция на насилието, справяне с гнева и агресията и мирно решаване на конфликти;
- превенция на тероризма и поведение при терористична заплаха, киберзащита ;
- превенция и противодействие на корупцията;
- кариерно ориентиране.
- финансова и правна грамотност, вкл. и „Моето първо работно място“;
- военно обучение и защита на родината.

РАМКОВИ ИЗИСКВАНИЯ ПРИ ОРГАНИЗИРАНЕ НА ЧАСА НА КЛАСА

	Клас											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Патриотично възпитание и изграждане на националното самочувствие	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Толерантност и интеркултурен диалог	1	1	1	1	2	2	2	1	1	1	1	1
Финансова и правна грамотност, вкл. и "Моето първо работно място"								2	2	2	2	12
Военно обучение и защита на родината										5	5	
Безопасност и движение по пътищата	9	6	6	6	5	5	5	4	4	4	1	1
Защита на населението при бедствия и аварии и катастрофи; оказване на първа помощ	4	4	4	4	5	5	5	5	5	5	3	3
Превенция на насилието, справяне с гнева и с агресията; мирно решаване на конфликти	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2
Превенция на тероризма и поведение при терористична заплаха; киберзащита	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2
Кариерно ориентиране				1			1			1		
Превенция и противодействие на корупцията					1	1	1	2	2	2	2	2
Електронно управление и медийна грамотност				1	1	1	1		1	1	4	
ОБЩО	20	17	17	19	22	22	23	22	23	29	26	27

✓ В таблицата е посочен минималният брой часове за занимания и дейности по посочените тематични области. В зависимост от спецификата на класа, възрастта на учениците и конкретния контекст е възможно и комбиниране на теми и дейности от различни тематични области.

4.2 УЧЕНИЧЕСКО САМОУПРАВЛЕНИЕ

- Всяка паралелка избира свой ученически съвет, който подпомага дейността на класния ръководител и инициира дейности на ниво клас.
- Утвърждаване дейността на ученическия съвет като форма на демократичното училищно самоуправление.
- В състава на ученическия съвет влизат председателите на паралелките от VIII до XII клас. Правила на паралелка
- Ученическият съвет има тричленно ръководство, което се избира с гласуване за всяка учебна година.
- Редовни заседания на УС се провеждат ежемесечно.
- Ученическият съвет разработва годишен план, съобразен с годишния план на училището.
- Представители на ученическия съвет имат право да взимат участие в педагогически съвети и в заседания на обществен съвет в училище.
- Ученическият съвет участва в разработването на етичен кодекс на училището.
- Ученическият съвет разработва и участва в реализирането на проекти.
-

VI. ИНТЕГРИРАНО ПО УЧЕБНИ ПРЕДМЕТИ - ЦЕЛИ:

1. Повишаване на качеството на образованието чрез използване на различни образователни иновации.
2. Поставяне на ученика в центъра на цялостната педагогическа дейност, в отговорна активна позиция при овладяване на знанията, формиране на различни компетенции и развитие на умения за учене през целия живот.
3. Създаване на условия за делова и хуманна атмосфера на откритост и гласност, на взаимно доверие при постигане на успехи и неуспехи, трудности и проблеми.

VII. ПРИМЕРНИ ТЕМИ ПО ГРАЖДАНСКО ОБРАЗОВАНИЕ ЗА ЧАСОВЕТЕ ПО НП „БЕЗ СВОБОДЕН ЧАС“

1. Медиите и глобалната мрежа в обществения живот
2. Правата на детето - документи, институции, организации, които ги гарантират
3. Етническа, религиозна и езикова принадлежност
4. Пристрастяване към хазартни игри, интернет
5. Самовъзпитание на волята. Изгради се сам.
6. „Не“ на агресията и насилието
7. Отговорност и самостоятелност
8. Етикеция и култура на поведение на обществено място
9. Празници и ритуали
10. Опасностите, които ни дебнат днес
11. Свободно време и хоби
12. Суеверия
13. Секти. Как да разпознаем сектата .Методи на сектите и травмите, нанесени от тях.
14. Ценностна система. Видове ценности.
15. Малолетни, непълнолетни, пълнолетни – права и задължения
16. Държавно управление на Република България
17. Правата на човека
18. Демократично общество
19. Политика и власт
20. Личностно развитие
21. Конфликти в училище
22. Семейна среда. Общуване между родители и деца.
23. Какво е приятел? Видове приятелства.